

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ευγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλευθερὸν ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξωτερικῆς 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γράσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μινός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 29 Ἰανουαρίου 1938

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 9

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΜΑΡΙΑ - ΡΙΑ SORRENTINA

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Χθές, ἐξακολούθησε ἡ Ἀνναμπέλλα, τὴν ὥρα ποὺ ἐφευγα, μὲ παρακάλεσε νὰ τῆς ρίξω ἕνα γράμμα στὸ Ταχυδρομεῖο. Τὸ γράψιμό της εἶναι ὠραῖο καὶ δλοστρογγυλό, ἐντελὼς ἄλλο πρᾶγμα ἀπὸ τοῦτο δῶ.

— Τότε θὰ τὸ γράψω κανέναν ποὺ θὰ εἶναι συνεννοημένος μαζί της ἢ... κανέναν ἐχθρό της.

Ἡ μικρούλα ἔμεινε σκεπτική.

— Θὰ μοῦ πῆς ὅτι σοῦ λέω ὅλο τὰ ἴδια πράγματα. Μὰ δὲν καταλαβαίνω γιὰ πὶδ λόγο, ἂν ἡ δεσποινὶς Λυντόφσκυ ἔχει νὰ μοῦ πῇ τίποτε, νὰ μὴ μοῦ τὸ πῇ ἡ ἴδια, στὸ σπίτι της, ὅπου πηγαίνω κάθε μέρα καὶ μένω ὥρες μαζί της.

— Σ' αὐτὸ θὰ εἶχες δίκιο ἂν ἡ Οὐγγαρέζα ἦταν μὲ τὸ μέρος τῆς γριάς ποὺ σοῦδωσε τὴν κούκλα. Μ' ἂν εἶναι μὲ τὸ μέρος τῶν δύο ποὺ σοῦ τὴν ἄρπαξαν;

— Δὲν καταλαβαίνω, ψιθύρισε τὸ κοριτσάκι.

— Νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω. Ἀς ποῦμε πῶς ἡ δεσποινὶς Λυντόφσκυ εἶναι μὲ τὸ μέρος ἐκείνων ποὺ εἶχαν συμφέρον νὰ σοῦ ἄρπάξουν τὴν κούκλα. Ἔτσι οἱ λέξεις «... Λεωφόρος τῶν ἀκακιῶν ἀρ. 3» μπορούσαν νὰ εἶναι τὸ τέλος μιᾶς φράσης ποὺ νὰ σοῦ συνιστοῦσε ν' ἀποφύγῃς τὴν Οὐγγαρέζα. Π. χ. «Μὴν πηγαίνῃς στὴ Λεωφόρο τῶν Ἀκακιῶν ἀρ. 3»

ἢ τίποτε ἄλλο παρόμοιο ξέρω καὶ γώ; Ἡ Ἀνναμπέλλα κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της.

— Ὅχι, Ριχάρδε, δὲν θὰ πιστέψω ποτέ μου ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Ἡ δεσποινὶς Λυντόφσκυ εἶναι φίλη μου. Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς ὅ,τι θέλεις, δὲν θὰ μὲ κἀνῃς ποτέ νὰ χάσω τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τῆς ἔχω.

— Πολὺ θὰ ἤθελα νὰ μπορούσα κι' ἐγὼ νὰ σοῦ ἔλεγα τὸ ἴδιο, γιατί καταλαβαίνω πόσο σὲ στενοχωροῦν οἱ ὑποψίες μου. Μὰ ὅλα εἶναι ἐναν-

τίον της. Μοῦ ἐξήγησες πολὺ ὠραῖα καὶ ὀρθὰ πῶς εἶναι ἀδύνατο, νὰ εἶναι αὐτὴ τὸ πρόσωπο ποὺ ἐκρυψε τὸ γράμμα κάτω ἀπὸ τὴν περρούκα τῆς κούκλας. Ἀφοῦ σὲ βλέπει κάθε μέρα γιατί νὰ μὴν σοῦ μιλήσῃ ἐσένα τῆς ἰδίας; Τότε ὅμως τί σημαίνει αὐτὸ τὸ «Λεωφόρος τῶν Ἀκακιῶν ἀρ. 3»; Γιὰ ποῖδ λόγο νὰ γράψουν τὴ διεύθυνσή της;

— Μπορεῖ καὶ κανέναν ἄλλον...

— Ὅχι, τὸ ξέρεις πολὺ καλά. Ἄλλος στὸν ἴδιο ἀριθμὸ δὲν κάβεται. Ἡ Οὐγγαρέζα κάβεται σὲ μιὰ μονοκατοικία καὶ τὴν ἔχει νοικιάσει ὁλόκληρη γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Ἐσὺ ἡ ἴδια μοῦ τὸ εἶπες.

— Ἀλήθεια.

Περπάτησαν λίγες στιγμὲς σιωπηλοί, ὁ καθένας βυθισμένος στὶς σκέψεις του. Ὑστερα ἡ Ἀνναμπέλλα εἶπε:

— Ἐρεῖς τί ἀποφάσισα, Ριχάρδε; Αὐτὸ τὸ κομματάκι τὸ χαρτί θὰ τὸ δείξω μόνη μου στὴ δεσποινίδα Γκρέτα...

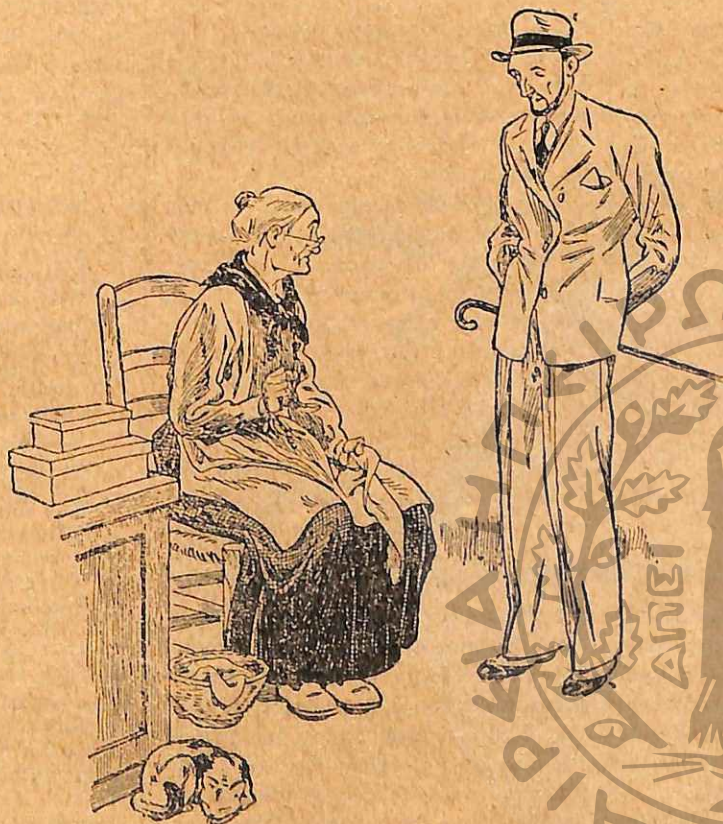
— Μὴν τὸ κάνεις αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Θὰ εἶναι μεγάλη ἀνοησία...

— Γιατί; Καλύτερα πάντα δὲν εἶναι νὰ ξεκαθαρίσῃ κανεὶς τὰ πράγματα; Ἐγὼ σήμερα κιόλας θὰ τῆς μιλήσω.

Στὸ σταυροδρόμι χωρίστηκαν. Ὁ Ριχάρδος ἔτρεξε στὸ περίπτερό του καὶ ἡ Ἀνναμπέλλα τράβηξε κατὰ τὸ σπίτι τῆς Γκρέτας Λυντόφσκυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

— Τί ὠραῖα χέρια ποὺ ἔχεις! φώναξε ἡ δ. Λυντόφσκυ κοιτάζοντας μὲ καλλιτεχνικὴ ἱκανοποίη-

«— Ἐνας ἄγνωστος ἦρθε καὶ ρώτησε τὴν θεία Ὀνωρίνα...

ση τὰ χέρια τοῦ μικροῦ τῆς μοντέλ-
λου. Εἶχε φοβηθεῖ πῶς στήν εἰκόνα
τὰ εἶχε ἐξιδανικεύσει περισσότερο
ἀπ' ὅ,τι ἔπρεπε καί γι' αὐτὸ ἦρθε
κοντὰ στή μικρούλα γιὰ νὰ τὰ ἰδῇ
καλύτερα. Μὰ ὅχι, ἦταν ἀκριβῶς ὅ-
πως τὰ εἶχε ζωγραφίσει: μὲ μακρυὰ
δάχτυλα, μὲ λεπτόν καρπὸ, ἄσπρα
καὶ διάφανα σὰν κρίνα.

— Ἀλήθεια, χέρια ἀγγέλου, ἔκανε
μὲ γλῶσσα ἡ ζωγράφος. Καὶ ἔσκυψε
πάνω ἀπὸ τὸ κοριτσάκι γιὰ νὰ τὸ
χαϊδέψῃ, ὅπως τὸ συνείχε.

Ἡ ὥρα τῆς πόδας εἶχε περάσει μὰ
ἡ Ἀνναμπέλλα, ποὺ στεκόταν ἄλ-
οι μὲ πρὸς στήν νεαρή Οὐγγαρέζα,
δὲν ἀποφάσισε ἀκόμα νὰ ντυθῇ. Ὁ
μακρὸς λευκὸς χιτῶνας ποὺ φοροῦσε
τῆς ἔδινε, χωρὶς κι' αὐτὴ νὰ ξέρῃ
τὸ γιατί, περισσότερον θάρρος ἀπ' ὅ,τι
ἂν ἦταν ντυμένη μὲ τὸ παλὸ ξεθω-
ριασμένο τῆς φουστάνκι. Τῆς φαίνό-
ταν πῶς μὲ τὰ ρούχα αὐτὰ δὲν ἦταν
πιά ἡ φτωχὴ μικρούλα ποὺ πουλοῦ-
σε κάρτες καὶ πῶς μπορούσε πῶς ἐ-
λεύθερα νὰ μιλήσῃ στήν Γκρέτα Λυν-
τόφσκυ γιὰ ὅλα τὰ μυστήρια ποὺ τὴν
περιτριγύριζαν.

Ἐκείνη καθάριζε μὲ προσοχὴ τὰ
πινέλα τῆς.

— Τί συμβαίνει, παιδί μου; ἔκανε
ξαφνικά. Δὲν εἶναι ὥρα νὰ φύγῃς;
Τὸ προσωπάκι τῆς Ἀνναμπέλλας
ἔγινε κατακόκκινο.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε. Θὰ σὰς
ἐνοχλῶ βέβαια.

Κι' ἐτοιμάστηκε νὰ πάῃ πίσω ἀπὸ
τὸ παραβάν. Μὰ ἡ Γκρέτα τὴν κρά-
τησε.

— Δὲν μ' ἐνοχλεῖς καθόλου, τῆς
εἶπε. Ὅχι, μικρή μου, δὲν ἤθελα νὰ
σοῦ πῶ ἕνα τέτοιο πράγμα. Σοῦ θύ-
μισα μόνον τὴν ὥρα μόνο καὶ μόνο
γιὰ νὰ μὴν ἀργήσῃς καὶ σὲ μὲλλῶσῃ
ἡ θεία σου.

— Ἐχετε δίκιο, εἶπε ἡ Ἀννα-
μπέλλα, πρέπει νὰ φύγω. Πρῶτα ὅ-
μως...

— Πρῶτα τί;... τὴν ρώτησε ἡ
Γκρέτα ἐνθαρρυντικά:

— Νά, ἤθελα νὰ σὰς πῶ... ὦ,
τί δύσκολο ποὺ εἶναι!

Κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό τῆς μὲς
στὰ χέρια τῆς.

Ἡ Γκρέτα τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὴ μέ-
ση καί, σηκώνοντάς τὴν σχεδὸν στήν
ἀγκυλιά τῆς, τὴν κάθισε στὸ ντιβάνι.
Ἦστερα κάθησε κι' αὐτὴ κοντὰ τῆς.

— Τώρα θὰ ἰδοῦμε εἶπε, μισογε-
λώντας καὶ μισοσοβαρά, τί εἶναι αὐτὸ
τὸ τόσο σπουδαῖο πράγμα ποὺ ἔχεις
νὰ μοῦ πῇς. Καὶ πρῶτα πρῶτα γιατί
δειλιάζεις; Τόσο φόβο σοῦ κάνω;

Γέλασε καὶ φάνηκαν τὰ ἄσπρα
τῆς δόντια, ἴδια μὲ μαργαριτάρια.

Ἦταν ξανθὴ καὶ δροσερὴ ὅμοια ἡ
εἰκόνα τῆς ἀνοιξῆς.

Ἐνθαρρυνμένη ἀπὸ τὰ καλὰ αὐτὰ
λόγια ἡ Ἀνναμπέλλα ἀποφάσισε ἐπι-
τέλους νὰ φανερώσῃ τὸ περίφημο ἐ-
κείνο χαρτί. Ἡ Γκρέτα Λυντόφσκυ
τὸ πῆρε στὰ χέρια τῆς καὶ τὸ διάβα-
σε μὲ δυνατὴ φωνή:

— Λεωφόρος τῶν Ἀκακιῶν ἀρ.
3, εἶπε χωρὶς νὰ καταλαβαίνει. Αὐτὴ
εἶναι ἡ διεύθυνσή μου. Ποῖος στὸ ἔ-
δωσε τοῦτο τὸ χαρτί;

Γιὰ νὰ τῆς δώσῃ νὰ καταλάβῃ μὲ
ποῖο πείργο τρόπο βρέθηκε τὸ χαρ-
τί στὰ χέρια τῆς, ἡ Ἀνναμπέλλα διη-
γήθηκε στὴ ζωγράφω ὅλα τὰ περίε-
ργα περιστατικὰ ποὺ τῆς εἶχαν τύχει
τώρα τελευταῖα, χωρὶς νὰ παραλείψῃ
καμμιά λεπτομέρεια ἀπὸ τὴν ἱστορία
τῆς ξανθῆς κούκλας.

Ἡ νέα τὴν ἀκούε σιωπηλὴ καὶ
μὲ μεγάλη προσοχή· ὅταν ὅμως ἀκου-
σε ὅτι τὸ σχισμένο ἐκείνο χαρτάκι
δὲν μπορούσε παρὰ νὰ εἶναι ἕνα κομ-
μάτι ἀπὸ τὸ γράμμα τὸ κρυμμένο
κάτω ἀπὸ τὴν περρούκα τῆς κούκλας,
ἔβαλε μιὰ φωνή:

— Μὰ γιατί τὴ δική μου τὴ διεύ-
θυνση; Ποῖος μπορεῖ νὰ ἔγραψε αὐτὸ
τὸ «Λεωφόρος τῶν Ἀκακιῶν ἀρ. 3»;
Τί σημαίνει ἄραγε αὐτό;

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ-ΜΗΝΑ

— Ὅπως βλέπετε, ἀγαπητά μου
παιδιά, τοὺς ἔλεγε ἐνῶ τὰ μοίραζε, διά-
λεξα, γιὰ τὸν καθένα σας, δῶρα δύο
εἰδῶν: ἕνα διασκεδαστικὸ κι' ἕνα
χρήσιμο. Πάρτε τα καὶ σὰς εὐχομαί
νὰ περάσετε...

Οἱ μικροὶ δὲν ἀκούσαν τί ἄλλα τοὺς
εἶπε. Σὰν παραχαλισμένοι, ἀπλωσαν
τὰ χέρια καὶ δέχτηκαν τὰ «δῶρα»,
ψιθυρίζοντας «εὐχαριστῶ πολὺ», ἐνῶ
ὁ θεὸς τοὺς χαμογελοῦσε εὐχαριστη-
μένος, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοὺς πῇ, ὅτι
δὲν τὸν ἔμελλε καὶ τόσο γιὰ τὴ «θυ-
σία» ποὺ εἶχε ὑποστή, γιὰ χάρη
τοὺς.

Γιατί—ποῦ νὰ τὸ φανταστοῦν οἱ
καῖμένοι οἱ μικροί,—ὁ θεὸς—Μη-
νᾶς ἦταν τρομερὰ φιλάργυρος. Ἡ πε-
ριουσία ποὺ εἶχε ἀποκίησει στὰ ξέ-
να, ποτὲ δὲν τοῦ φάνηκε ἀρκετὴ, ὥ-
στε νὰ νομίζῃ τὸν ἑαυτὸ του πλού-
σιο. Ἐβλεπε πῶς ἄλλοι εἶχαν περισ-
σότερα κι' ἐτοὶ κατῳρῶνε νὰ πι-
στεύῃ πάντα πῶς ἦταν ἀρκετὰ φτω-
χός. Καὶ προσπαθοῦσε νὰ μὴ ξεδεύῃ
τίποτα περιττό. Ἐτοὶ καὶ τώρα, ποὺ
ἀποφάσισε νὰ διαθέσῃ ἕνα ποσὸν γιὰ
μερικὰ δῶρα, ποὺ ἦταν ὑποχρεωμέ-
νος νὰ δώσῃ στοὺς πῶς στενοὺς συγ-

γενεῖς, φρόντισε νὰ τὸ περιορίσῃ στὸ
ἐλάχιστον, καθὼς ἦταν ἀκόμα τρομο-
κρατημένος ἀπὸ τὰ «μεγάλα ξεῖδα»,
ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ κάνῃ γιὰ τὸ
ταξίδι του καὶ ποὺ διαρκῶς ἐπανε-
λάμβανε...

Ἀπὸ τὰ «δῶρα» τοῦ θεοῦ-Μηνᾶ
ὁ Νίκος κι' ἡ Φροσούλα, δοκίμασαν
τὴν πῶς βαθεῖα ἀπογοήτευση. Ἡ διά-
ψευση τῶσων ἐλπίδων εἶχε ἐπανά-
στατήσῃ τόσο τὴν ἀθῶα τους παιδι-
κὴ ψυχὴ, ὥστε ἡ μαμμὰ ἀναγκάστη-
κε νὰ τοὺς φανερώσῃ ὅτι θὰ λάβαι-
ναν τὸ βράδυ, ἀπ' τὸ μπαμπᾶ, τὰ
δῶρα ποὺ τόσο ἐπιθυμοῦσαν: ἕνα ὠ-
ραῖο σιδηρόδρομο ὁ Νίκος, κι' ἡ
Φροσούλα, μιὰ ξανθὴ καὶ γαλανὴ
κούκλα, σὰν ἐκείνην ποὺ εἶχαν δεῖ
μαζὶ προχτὲς στὴ βιτρίνα. Ἐτοὶ μό-
νον ἡ ὄψη τους ξανάγινε γελαστή. Καὶ
τότε ἔπεσαν καὶ οἱ δύο στήν ἀγκυλιά
τῆς μαμμᾶς καὶ τὴν φιλοῦσαν, μὲ
λόγια τρυφερά, ἐντελῶς πρηγορη-
μένοι.

Ὅσο γιὰ τὸ θεῖο-Μηνᾶ, μάταια ὁ
καῖμένος προσπαθοῦσε κι' ἀργότερα,
νὰ κερδίσῃ ἀπόλυτη τὴν ἀγάπην τους.
Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πῶς κι' οἱ μικροὶ
προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ τὴν δώσουν,
ἀλλὰ δὲν τὸ κατῳρῶσαν. Ἐκείνος
ὁ ἄθλιος καραγκιόζης κι' ἡ φτηνὴ
ἀλλοίωτη κουκλίτσα, ποὺ παραστά-
θηκαν στήν ἀρχὴ τῆς γνωριμίας τους,
ἔξακολουθοῦσαν πάντα νὰ βρίσκονται
ἀνάμεσά τους καὶ νὰ τοὺς χωρίζουν
ἐπίμονα...

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΑΡΔΟΠΑΤΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΜΥΘΟΣ ΨΑΡΑΔΩΝ

Ψαράδες εἰς αἰγιαλὸν
ἐβάλασι πλεμμάτι¹
Καὶ μὲ χαρὰν τὸ σύρνασι,
θαυροῦσαν κι' εἶχε κατὶ
Ὅτι ἐβάρει² περισσά,
θαυροῦσαν κι' εἶχε ψάρια,
Ἐχαίρουσαν στήν εὐτυχίᾳ
κι' εἶχαν πολλὰ καμάρια.
Ἀπάνω ὅταν ἔφθασε
καὶ εἶδασι καθάρια
Πέτρα μεγάλη ὅτ' ἦτανε
καὶ μόν' ὀλίγα ψάρια,
Πολλὰ³ ἐπικραθῆκασιν
ὅλοι διὰ τὴν πέτρα
Ὅτι πασάνας⁴ διάφορον⁵
σὲν συντροφίαν ἔμετρε.
Τότες ἐκεῖ ἐλάλησεν
ἕνας σὲν συντροφίαν:
«Δὲν πρέπει νὰ λυπούμαστεν
ἡμεῖς σὲν δυστυχίαν»
Ὅτι ἡ λύπη κι' ἡ χαρὰ
σὰν ἀδελφὲς περνοῦσι
Καὶ τοὺς ἀνθρώπους πάντοτε
πολλὰ καταγελοῦσι.
(15^{ος} Αἰώνας) ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑἰΤΩΛΟΣ

1. Πλεμμάτι=δίχτυν. 2. Ἐβάρει=ἐβά-
ρυνεν. 3. Πολλὰ=πολύ. 4. Πασάνας (πάσα
ἕνας)=καθένας. 5. Διάφορον=κέρδος.

ἈΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΑ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια,
μποροῦσε κανένας νὰ παντή-
σῃ στοὺς δρόμους τῶν Ἀθη-
νῶν μιὰ γριὰ φτωχοντυμένη,
κουρασμένη, τσακισμένη, ποὺ στὸ
χλωμὸ καὶ ζαρωμένο τῆς πρόσωπο
ἦταν ὀλοφάνερα τὰ ἴχνη τοῦ πόνου
καὶ τῶν στερήσεων. Ἄν τὴν ἐβλέπα-
τε, χωρὶς νὰ προσέξετε καλὰ τὰ μά-
τια τῆς, ποὺ διατηροῦσαν μιὰ ἀσυ-
νήθιστη λάμψη καὶ μαρτυροῦσαν μιὰ
μεγάλῃ ψυχῇ, θὰ τὴν παίρνατε γιὰ
καμμιά χήρα χαροκαμμένη, ποὺ μό-
λις μπορούσε νὰ τρώῃ λίγο ψωμί ἀπὸ
τὴ συνταξοῦλα ποὺ τῆς ἔφθισε ὁ ἄν-
τρας τῆς, ἴσως θὰ τὴν παίρνατε καὶ
γιὰ ζητιάνη. Κι' ὅμως, τὴν περα-
σμένη ἑβδομάδα, ποὺ πέθανε αὐτὴ ἡ
γριὰ, τῆς ἔγινε μιὰ μεγαλοπρεπέστα-
τη κηδεῖα. Ἐκατὸ στεφάνια κατατέ-
θηκαν στὴ σωρὸ τῆς—καὶ τὸ πρῶτο
ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ κ. Κοτζιά ἐκ μέ-
ρους τῆς Κυβερνήσεως—εἴκοσι λόγοι
ἐκφωνήθηκαν, καὶ τὸ βράδυ τῆς κη-
δεῖας, ὅ,τι ὅλα τὰ θέατρα τῶν Ἀθη-
νῶν, σηκώθηκαν οἱ θεατὲς κι' ἐτή-
ρησαν ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴν εἰς ἔνδειξιν
πένθους. Ποιὰ ἦταν λοιπὸν αὐτὴ ἡ
γριὰ ποὺ τιμήθηκε τόσο στὸ θάνατό
τῆς; Ἀπλούστατα, ἦταν ἡ Εὐαγγε-
λία Παρασκευοπούλου, ἡ μεγάλῃ ἐλ-
ληνίδα τραγωδός, ὅπως τὴν ἔλεγαν
στὸν καιρὸ τῆς. Καὶ γιατί τὰ τελευ-
ταῖα τῆς χρόνια τριγύριζε σὲ τέτοια
κατάντια; Ἀπλούστατα, γιατί ὁ τό-
πος μας δὲν εἶναι ἀκόμα πολιτισμέ-
νος, ἀδιαφορεῖ γιὰ τοὺς μεγάλους του
ὅσο ζοῦν, καὶ τοὺς ἀφίνει νὰ καταν-
τοῦν στὰ γεράματά τους ζητιανοί.

Ἐτοὶ κι' ἡ Εὐαγγελία Παρασκευο-
πούλου, ποὺ εἶδε στήν ἀκμὴ τῆς τό-
σες δόξες, τόσους θριάμβους, μὰ δὲν
κατάφερε καὶ νὰ πλουτίσῃ—στὸν
καιρὸ τῆς δὲν πλουτοῦσαν οἱ μεγά-
λοι ἡθοποιοί—ἄμα τὴν πῆραν τὰ
χρόνια, ἄμα ἔχασε τὰ νειῶτα καὶ τὴ
δύναμιν νὰ ἐργάζεται, ἄμα ἔστοπι-
σθηκε ἀπὸ τὴ νέες ποὺ εἶχαν βγεῖ
στὸ θέατρο, γιὰ νὰ δρέψουν αὐτὲς
πᾶς τὴς δάφνης καὶ τὰ χρυσὰ μῆλα,
δὲν μπορούσε οὔτε νὰ περιοδεύῃ στὴς
ἐπαρχίες, καὶ νὰ κουτσόσῃ, ἔπεσε ἡ
δυστυχὴ στὴ φτώχεια στήν ἀθλιότη-
τά. Τότε, ποὺ λέτε, τὴ βλέπατε νὰ
γυρίζῃ στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν
στήν κατάντια ἐκείνη ποὺ μᾶς ἔκανε
λύπη καὶ φρίκη. Ἡ μεγάλῃ Εὐαγγε-
λία Παρασκευοπούλου, στὰ γεράματά
τῆς, δὲν εἶχε γιὰ νὰ ζῇ παρὰ τὴ συν-

ταξοῦλα ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τὸ «Ταμεῖο
Συντάξεων Ἐργατῶν τοῦ Θεάτρου»,
οὔτε χίλιες δραχμὲς τὸ μῆνα! Εὐτυ-
χῶς, πρὶν ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ χρόνια, οἱ
ἀρμόδιοι θυμήθηκαν πῶς ἡ φτωχὴ
αὐτὴ γριὰ στάθηκε μιὰ νεοελληνικὴ
δόξα, συγκινήθηκαν ἀπὸ τὴν κατὰ-
στασὴ τῆς, εἶπαν πῶς ἦταν «ντροπὴ»
γιὰ τὸν τόπο, καὶ τῆς αὖξισαν τὴ
συνταξὴ τῆς σὲ πέντε, νομίζω, χιλιά-
δες δραχμὲς. Ἐτοὶ ἀνακουφίσθηκε
τὴς τελευταῖες τουλάχιστον ἡμέρες τῆς
ζωῆς τῆς κι' ἔκλεισε τὰ μάτια τῆς
εὐχαριστημένη, ἱκανοποιημένη, εὐ-
γνωμώνοντας κι' εὐλογώντας.

Ἀλλ' ἀρκεῖ αὐτό; Δὲν θάταν κα-
λύτερα νὰ τῆς ἔκαναν λιγώτερα στὸ
θάνατό τῆς καὶ νὰ τὴν ἀνακούφιζαν
νωρίτερα στὴ ζωὴ τῆς, γιὰ νὰ μὴν
περνοῦσε τόσα δυστυχισμένα καὶ στε-
ρημένα χρόνια; Αὐτὴ, δυστυχῶς, εἴ-
ναι ἡ μοῖρα τῶν μεγάλων στὸν τόπο
μας. Τιμὲς καὶ δόξες στὸ θάνατό τους·
φτώχεια καὶ στέρηση στὴ ζωὴ τους.
Τελευταῖα μόνο ἄρχισαν νὰλλάζουν
κάπως τὰ πράγματα, καὶ τὸ Κράτος
νὰ δείχνῃ περισσότερη στοργὴν στοὺς
ποιητὲς, τοὺς συγγραφεῖς, τοὺς καλ-
λιτέχνες, τοὺς ἡθοποιούς—στοὺς ἀν-

θρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῆς
τέχνης, ποὺ τὸ ἐπαγγέλμά τους τοὺς
δοξάζει κάποτε, μὰ πολὺ σπάνια τοὺς
ἐξασφαλίζει. Στὸν Παλαμᾶ π. χ. ἔ-
δωσαν πέρσι κι' ἄλλῃ σύνταξιν ἀπὸ
τὴ μικρὴ ἐκείνην ποὺ εἶχε σὰ δημό-
σιος υπάλληλος, καὶ τώρα ὁ μεγάλος
ποιητὴς μπορεῖ νὰ ζῇ καλὰ. Αὐτὸ
εἶναι δείγμα πολιτισμοῦ. Νὰ τὸ ξε-
ρετε, παιδιά μου, καὶ σεῖς ποὺ αὐριο
θὰ εἰσθε ἀνθρώποι τῆς κοινωνίας, καὶ
μερικοί μπορεῖ νὰ γίνετε κάποτε καὶ
«ἀρμόδιοι»—πρωθυπουργοί, ὑπουρ-
γοί, διοικητὲς, δήμαρχοι καὶ καθε-
ξῆς: νὰ μὴν ἀδιαφορεῖτε γιὰ τοὺς ἀν-
θρώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῆς
τέχνης...

Αὐτὸ τὸ δίδαγμα βγαίνει ἀπὸ τὴ
ζωὴ καὶ τὸ θάνατο τῆς Εὐαγγελίας
Παρασκευοπούλου. Κι' ἐπρωτίμῃσιν
νὰ ἐπιμείνω σ' αὐτό, παρὰ νὰ σὰς
διηγῶ τὴν καλλιτεχνικὴ τῆς δρᾶ-
ση, νὰ σὰς τὴν παρουσιάσω στὴ με-
γάλῃ τῆς ἀκμῇ καὶ δόξᾳ—ἀπὸ τὰ
1890 περίπου ὅς τὰ 1900—ὅταν ἔ-
παιζε «Μήδεια», «Φαύστα», «Κυρία
μὲ τὰς Καμελίαις», καὶ τὴν ἔλεγαν
ἐλληνίδα Σάρα Μπερνάρ...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΟΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΓΟΣ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Θ'

Ἐν' ἀπὸ τὰ ξερὰ αὐτὰ φύλλα, ἀρκετὰ μεγάλο, ἔπεσε στὸ κεφάλι τοῦ
Τοτοῦ κι' ἀπὸ κεῖ γλύστρησε πάνω σι' αὐτὸ τοῦ Πηδηχτούλη, τὸ μυτερό
κι' εὐαίσθητο αὐτὸ τοῦ

λαγοῦ, ποὺ ἔξευχε λιγάκι
ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι. Ὁ Πη-
δηχτούλης γαργαλεύθηκε,
ἐνοχλήθηκε, καὶ κουνήθη-
κε ἀπότομα, γιὰ νὰ φύγῃ
ἀπὸ ταῦτί του τὸ αὐθάδι-
κο φύλλο. Ἀλλὰ τὸ φύλ-
λο δὲν ἔφυγε, ὁ Πηδη-
χτούλης θύμωσε καί, μ'
ἕνα δυνατό τίνιγμα, ἔφυ-
γε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Το-
τοῦ κι' ἔπεσε χάμω στὸ
πεζοδρόμιο.

— Μπᾶ! ἕνας λαγός!
φώναξαν μ' ἐκπληξή μερι-
κοὶ διαβάτες.

— Μπᾶ! ἔκαμε κι' ἡ μαμμὰ τοῦ Τοτοῦ. Ὁ λαγός σου μᾶς ἀκολούθησε
στὸ σχολεῖο;

— Ἐτοὶ φαίνεται, ἀποκρίθηκε κοκκινίζοντας ὁ Τοτός.
Κι' ἔσκυψε γιὰ νὰ πιάσῃ τὸν Πηδηχτούλη. Ἀλλ' αὐτός, φοβισμένος
ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔβλεπε γύρω του, ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Ἐπίσω του
ὁ Τοτός. Μὰ ποῦ νὰ φτάσῃ! Κι' οἱ διαβάτες ὀλοένα νὰ φωνάζουν:

— Ἐνας λαγός! ἕνας λαγός!
— Τί λαγός; ἔκαμε ἕνας πόλισμαν ποὺ στεκόταν στὸ σταυροδρόμι.
Δὲν ἐπιτρέπεται λαγός μέσα στὴν πόλιν! Πιάστε τον!

Κι' υψώνοντας τὸ ραβδί του, ὤρμησε νὰ πιάσῃ τὸν Πηδηχιούλη.
Σὲ λίγο, ὁ Τοτός κι' ὁ πόλισμαν ἔτρεχαν μαζί. Μπροστά τους, πὺ γογγόρα ἐννοεῖται, ἔτρεχε ὁ λαγός. Κι' ἡ μαμὰ τοῦ Τοτοῦ στεκόταν στὴ θέσῃ της καὶ περιέμενε τὸ ἀποτέλεσμα. Θὰ τὸν ἐπιαναν ;
(Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΑΗ ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Ὁ Ἀη-Βασίλης στὸ Παρίσι ἤρθε μὲ κάθε πομπή καὶ πολυτέλεια. Τὸν εἶδαν τὰ παιδιὰ, μικρὰ καὶ μεγάλα, πλούσια καὶ φτωχὰ, εὐτακτα καὶ ἄτακτα. Εἶναι ξέρετε πολὺ καλόγνωμος ὁ παρισινὸς Ἀη-Βασίλης. Φορεῖ κι' αὐτὸς κόκκινη κάπα, ἀσπρη γούνα, μαῦρα ποδήματα, ὡς τὸ γόνα καὶ τὸν φωνάζουν ὅλοι μπάμπια Νοέλ.

Τὸ εἶδα καὶ γώ. Τοῦ μίλησα μάλιστα, ἀλλὰ δὲν μ' ἄκουσε. Ἐκείνη τὴν ὥρα διάβαζε τὰ γράμματα. Χίλια γράμματα εἶχε ἀνοιγμένα, χιλιάδες διαβασμένα. Χιλιάδες εἶχε ἀκόμα νὰ διαβάσῃ, χίλια μύρια περιστέρια τοῦ κουβαλοῦσαν ἄλλα τόσα γράμματα. Ὁ Ἀη-Βασίλης τ' ἀνοίγε, ζάρωνε τὰ φρόδια γιὰ τίς ἀνορθογραφίες, ἀλλὰ στὸ τέλος χαμογελοῦσε κρυφά, ἀνέμεσ' ἀπ' τὰ παχειὰ του γένια. «Ὅλο καὶ ἐσκέτιζε φάκελα, ὅλο καὶ διάβαζε, ὅλο καὶ ἔτρεχε τὰ μᾶξι του, ὅλο καὶ ἐφέλναν τὰ γυγελούδια γύρω του. Κάτι ἀγγελοῦδια μεγάλα, μὲ μακριὲς πουκαμίσες καὶ κάταπρες φτεροῦ γες. Ἐπειτα σοῦ λένε ὅτι εἰ ἀγγελοὶ εἶναι φρόνιμοι καὶ ἄτακτα τὰ παιδιὰ. Ἄν οἱ ἀγγελοὶ φέλνανε σιγώτερα, θὰ μ' ἄκουγε ὁ Ἀη-Βασίλης καὶ μένα καὶ ὅλα τὰ παιδάκια καὶ ὅλες τίς μαμάδες ποὺ ἦταν γύρω μου. Μὰ οἱ ἀγγελοὶ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ σωπάσουν. Τὸ μεγάλο φωνο ἦταν πολὺ δυνατό...

Ἐ! Τώρα πὺ μὲ τσακώσατε. Μεγάφωνα καὶ ἀγγελοὶ δὲν ταιριάζει. Ἐγὼ βλέπετε δὲν τὰ καταφέρνω σὰν τὸ φίλο μας τὸν κ. Ἀνανία, ποὺ λέει κάτι φεμματάκια — ὅρα παθήματα Κυριακῶν—τόσο ὠραία, τόσο στρογγυλά...

Λοιπὸν ὁ Ἀη-Βασίλης αὐτὸς ἦτανε μέσα σὲ μιὰ θεόρατη βιτρίνα τῆς Γκαλερί Λαφαγιέτ τοῦ Παρισιοῦ. Χάζι ποὺ κάνανε τὰ παιδιὰ! Τὰ μικρὰ μάλιστα δὲ λέγανε νὰ ξεκολλήσουν. Τὰ κορίτσια πάλι προτιμοῦσαν τὴ βιτρίνα τοῦ Λούβρου. Ἡ ξανθιά κούκλα παντρεῦτα-

νε μ' ἓνα μελαχροινὸ κούκλο πυροσθέστη. Ὁ ὠραίος γαμπρὸς εἶχε προσκαλέσει στὸ γάμο ὅλο τὸ πυροσβεστικὸ σῶμα. Οἱ νεόνυμφοι χορεύανε στὴ μέση. Γύρω-γύρω οἱ καλεσμένοι καμάρωναν.

Ἀμὲ τὸ παλάτι τῆς κούκλας ;

Ἀμὲ τὸ βάλς τοῦ 1900 ;

Ἀμὲ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ μετρό ; Γελοῦσε ὁ κόσμος μὲ τὴν καρδιά του. Τὸ μετρό — ὁ ὑπόγειος σιδηρόδρομος τοῦ Παρισιοῦ — σταμάτησε ξαφνικά. Ὁ ὁδηγὸς φωνάζει. Οἱ ἐπιβάτες ποὺ περιμένουν στὴν πλατφόρμα, τὰ χάνουν.

— Τί εἶναι ; Τί τρέχει ;

Νά, δυὸ χήνες τὸ σκάσανε ἀπὸ τὸ καλάθι τῆς χωριάτισσας. Τί δηλαδή ; Ἐπειδὴ τίς λένε κουτές, κουτές εἶναι ; Δὲν τὸ κατάλαβαν τάχα πὺς ἡ ἀφέντισσά τους πηγαινε νὰ τίς πού-

λήσῃ ; Θὰ τίς σφάξουν, θὰ τίς κάνουν παραγεμιστὲς μὲ τροφές. Τὸ σκάσανε λοιπὸν, πετάξανε χάμω στίς γραμμές καὶ ἀρχίσανε τίς φωνές.

— Κακακά... Κακακά...

Τὰ λέγανε τῆς ἀφέντισσας τους ἀπὸ τὴν καλή. Τίς καλοπιάνει ἡ χωριάτισσα, τίς δίνει καὶ ζάχαρι, τίποτα. Θυμῶνι ἓνα σεβάσμιο ζευγαράκι. Χειρονομεῖ ζωηρά. Τί δηλαδή ; Θὰ καθυστερήσουν γιὰ τίς χήνες ; Εἶναι φορτωμένοι τὰ πρωτοχρονιάτικα ψώνια τους. Κουράστηκαν. Βιάζονται. Φουσκώνει μιὰ μεγαλοπρεπὴς κυρία. Κοκκινίζει. Δὲν προσέχει αὐτὸ τὸ ζευγάρι ; Ὁ κύριος τῆς πάτησε τὸ πόδι. Θυμῶνι τόσο ποὺ λιποθυμᾷ, πέφτει πάνω σ' ἓνα λεπτοκαμωμένο δανδῆ. Αὐτὸς πάλι σπρώχνει τὸν καθαριστῆ, ἀθελά του. Τὸ νερό, ἀπὸ τὸ ποτιστήρι, χύνεται στὰ παπούτσια ἐνδὲς κομποῦ. Μήπως τὰ θυμᾷμι ὅλα τὰ ἐπεισόδια ; Ἡ ὑπάλληλος τῶν εἰσιτηρίων κλείνει τὴν εἴσοδο. Δὲν ἀφήνει νὰ περάσῃ ἄλλος ἐπιβάτης στὴν πλατφόρμα. Θυμῶνουν κι' αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τους.

Ἐνας κύριος μάλιστα πιάστηκε στὴν μηχανικὴ πορτίτσα, βρίσκεται μισὸς ἔξω, μισὸς μέσα. Ἀπειλεῖ μὲ τὴν ὀμπρέλα του καὶ ἡ γυναίκα του μὲ τὰ φασμαίν της. Ἀμ' ἐκεῖνος ἐκεῖ ; Ἀχ, ἱδὸς ὁ Ἀνανίας ! Ἐτοί φηλός, ἔτσι κοκκαλιάρης, ἔτσι ἀνάλατος. Μακρολαίμης, μὲ τὸ φιογκάκι, ἴδιος, ἀπαράλλαχτος ! Τὸν βλέπω καὶ γελῶ.

— Ἀχ ! Ἀνανία, λέγω, μέσα μου, ποῦ νὰ ἦσουν στὸ Παρίσι νὰ ἔδλεπες τὴ μουτσούνά σου. Νὰ ἔδλεπες καὶ τίς πρωτοχρονιάτικες βιτρίνες, νὰ βάλῃς, ὅπως ἐσὺ ξέρεις, πιπεράκι, ἀλατάκι καὶ νὰ μᾶς τὰ σερβίρῃς ὠραῖα ὠραῖα, ὅπως μόνο ἐσὺ ξέρεις.

Ἀλλ' ἂς ἀφήσουμε τὸν Ἀνανία, μὴν κακοχολιάσῃ κιόλας, ἂς δοῦμε τὰ παιχνίδια.

Τί παιχνίδια, Θεέ μου ! Ἀμέτρητα ἔφερε ὁ μπάμπια-Νοέλ. Γέμισαν οἱ βιτρίνες τοῦ Παρισιοῦ, πήρανε ὅλα, ὅλα τὰ παιδάκια.

Ἀκοῦστε. Ἀς ἀφήσουμε ποὺ κάθε πλούσιος σπίτι ἐώρτασε τὸ δέντρο του καὶ ὅπου ὁ μπάμπια Νοέλ πῆγε ἐν πομπῇ. Καὶ κάθε ἐφημερίδα ἐώρτασε τὸ δέν-

τρο της, ὅπου πῆγαν τὰ παιδάκια τῶν ἀναγνωστῶν της καὶ κάθε σὺλλογος, γιὰ τὰ μικρὰ τῶν δικῶν του. Ἀμὲ τὸ μεγάλο δέντρο τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας ; Οἱ δάσκαλοι τοῦ Παρισιοῦ στείλανε τὰ καλύτερα μαθητοῦδια τους. Γλυκύ-

σματα, χοροὶ, τραγούδι, δῶρα ἄφθονα. Καὶ τώρα ; Πέρασαν αὐτὰ πιά, ἔφυγε ὁ μπάμπια Νοέλ, ὁ ἀληθινός. Ἐμείναν οἱ ἄλλοι, οἱ ψεύτικοι, στίς βιτρίνες.

Μὰ νᾶναι τάχα ψεύτικοι ;

IPSEIM

ΤΟΜ ΣΩΤΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

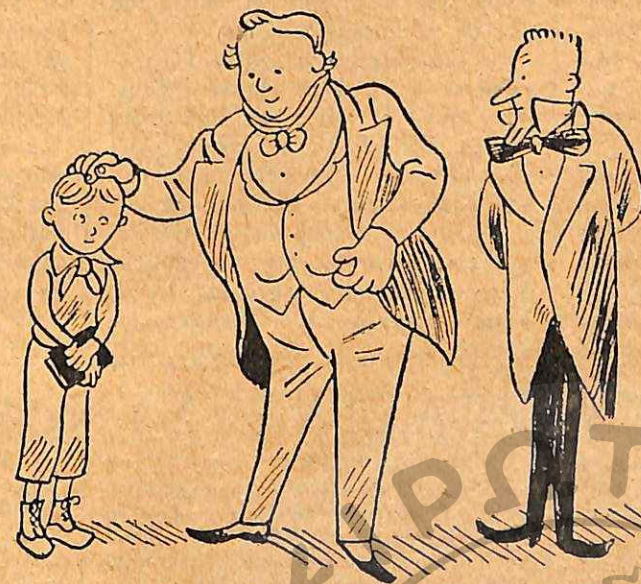
— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Αὐτὸς εἶχε κερδίσει τρεῖς ἢ τέσσερες Βίβλους. Μιά φορά εἶχε ἀπαγγεῖλει μονορροφί τρεῖς χιλιάδες στίχους τῆς Ἀγίας Γραφῆς χωρὶς νὰ κομπιάσῃ, οὔτε σὲ μιὰ λέξη, μ' αὐτὸ πιά ἦταν πάρα πολὺ γιὰ τὸ κακόμοιρο τὸ μυαλό του κι' ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶχε πάρει ἓνα ὕψος ἀποδολακωμένο. Καὶ τὸ πάθημά του αὐτὸ ἦταν μεγάλη ἀτύχια γιὰ τὸ σχολεῖο, γιατί ὅποτε ἐρχόταν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ σχολεῖο ὁ κ. ἐπιθεωρητὴς ἡ κανένα ἄλλο σπουδαῖο πρόσωπο, πάντοτε ἔβγαζαν τὸ παιδί αὐτό κι' «ἐκάναν τὴν φιγούρα τους» ὅπως μὲ πολὺ μεγάλη ἐλλειψή σεβασμοῦ ἔλεγε ὁ Τόμ.

Μόνο τὰ πιδ φρόνιμα καὶ μελετηρὰ παιδιὰ ἐμπαιναν στὸν κόπο νὰ φυλᾶνε τὰ δελτία τους καὶ νὰ μαθαίνουν γραμμὴ ἀπέξω στίχους ὥσπου νὰ γίνουν ἀξιολογῶντες ἀποκτήσουν μιὰ Βίβλο. Μὰ ἀξίζε κιόλας τὸν κόπο, γιατί ἡ ἀπονομὴ ἐνδὲς τέτοιου βραβεῖου ἦταν σπάνιο καὶ κοσμοϊστορικὸ γεγονός καὶ ὁ ἥρωας τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπαίρνε τέτοια δόξα καὶ τιμὴ, ποὺ τὸ τρόπαιό του κέντριζε κάθε μαθητὴ τῆς φιλοδοξίας καὶ τὸν ἔκανε νὰ φλέγεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ πάρῃ κι' αὐτὸς τὸ βραβεῖο. Κι' ὁ ζήλος αὐτὸς κρατοῦσε καμμιὰ φορά καὶ τέσσερες βδομάδες. Τὸ πνευματικὸ στομάχι τοῦ Τόμ μπορεῖ νὰ μὴν ἐνοιωθε πείνα ποτὲ γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς Βίβλου, μὰ σίγουρα ζήλευε πολὺ τὴ δόξα καὶ τὴν αἴγλη ποὺ συνώδευε τὴν ἀπονομὴ ἐνδὲς τέτοιου βραβεῖου.

Ὅταν ἐφθασε ἡ ὥρα ν' ἀρχίσῃ τὸ μάθημα παρουσιάστηκε ὁ πάστωρ, στάθηκε μπρὸς στὸν ἄμβωνα, μ' ἓνα κλειστὸ ὕμνολόγιο στὸ χέρι του, καὶ τὸ δάχτυλο ἀνέμεσε στὰ φύλλα του, καὶ φώναξε : «σιωπὴ !». Ὁ πάστωρ ἦταν ἓνα ἀδύνατο, καχεκτικὸ ἀνθρώπινο καμμιὰ εἰκοσιπενταρτὰ χρόνων. Φοροῦσε ἓνα ὀρθὸ σκληρὸ κολλάρο

ποὺ τοῦ ἐφθανε σχεδὸν ὡς τ' αὐτιά καὶ ποὺ οἱ δύο μυτερές του ἄκρες φοβέριζαν νὰ χωθοῦν στίς γωνιὲς ἀπὸ τὸ στόμα του — ἦταν δηλαδή ἓνας σωστὸς φράχτης ποὺ τὸν ὑποχρέωνε νὰ κοιτάζῃ πάντα ὀλοῖσια μπροστά του ἢ νὰ γυρίσῃ μονοκόμματος πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ τ' ἀριστερὰ

«— Μπράβο, Θωμά, μπράβο, εἶπε ὁ κ. δικαστής...»

ὅταν ἤθελε νὰ κοιτάξῃ καὶ στὸ πλάι. Κάτω ἀπὸ τὸ σαγόνι του ἦταν δεμένη μιὰ πελωρία γραβῆτα μὲ ξεφτισμένες ἄκρες. Ὁ κ. Γουώλτερς ἔδειχνε πάντα ἓνα ὕψος πολὺ σοβαρὸ καὶ εἶχε καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά. Ἐνοιωθε ἀπεργραπτο σεβασμὸ γιὰ ὅλα τὰ ἱερὰ πράγματα καὶ γιὰ κάθε τι ποὺ εἶχε σχέση μὲ αὐτά, καὶ ἔμενε τόσο ἀποτραβηγμένος ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια, ὥστε δίσχως νὰ τὸ θέλῃ, τὴν Κυριακὴ καὶ ἡ φωνὴ του ἀκόμα ἐπαίρνε διαφορετικὸν τόνο ἀπὸ τίς καθημερινές. Ἀρχισε λοιπὸν ἔτσι :

— Τώρα, παιδιὰ μου, θέλω νὰ καθήσετε τόσο ὁμορφα καὶ φρόνιμα ὅσο σᾶς εἶναι δυνατόν καὶ νὰ μὲ ἀκούσετε μ' ὅλην τὴν προσοχὴ γιὰ ἓνα δυὸ λεπτὰ μόνον. Ἐτοί, μπράβο. Ἐτοί, ταιριάζει στὰ φρόνιμα ἀγοράκια καὶ τὰ φρόνιμα κοριτσάκια.

Βλέπω ἐκεῖ ἓνα μικρὸ κοριτσάκι ποὺ κοιτάζει ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο — θὰ φαντάζεται, μοῦ φαίνεται, πὺς θὰ βρῖσκουμαι κάπου ἐκεῖ ἐπάνω σὲ κανένα δέντρο καὶ πὺς θὰ βγάλω λόγο στὰ πουλάκια. (Ἐπιδοκιμαστικὰ χαχανίσματα) Πρῶτα ἀπ' ὅλα λοιπὸν θὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ πόσο χαίρομαι ποὺ βλέπω τόσα παστρικά καὶ γελαστὰ προσωπάκια, μαζεμμένα ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸν τόπο ὅπου ὅλοι ἐρχονται γιὰ νὰ μάθουν νὰ κάνουν τὸ καλὸ καὶ τὸ δίκαιο.

Στὸ ὕψος αὐτὸ ἐξακολούθησε ὁ λόγος τοῦ κ. Γουώλτερς. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὸν βάλω ὡς τὸ τέλος. Ἦταν χυμένος στὸ συνειθισμένο καλοῦπι αὐτῶν τῶν λόγων ποὺ δὲν ἀλλάζουν ποτὲ καὶ ποὺ τοὺς ξέρουμε ὅλοι μας.

Τὸ τελευταῖο μέρος τοῦ λόγου ταραχθῆκε ἀπὸ τίς σκουτιές, τίς τοιμιπές καὶ τοὺς καυγάδες ποὺ ἔκαναν μετὰ τοὺς τὰ ἐρίφια τοῦ μικροῦ ποιμνίου κι' ἀπὸ τὰ μωρμουρητὰ καὶ τὸν θόρυβο ποὺ ἀρχισε νὰ ἀκούγεται ἀπὸ πολλὰς μεριές, ποὺ ἀπλώθηκε σιγά-σιγά σ' ὅλη τὴν αἵθουσα, καὶ ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ παρασύρῃ καὶ τὸν Σιδ καὶ τὴ Μαίρη, αὐτοὺς τοὺς δυὸ ἀκλονήτους βράχους. Μὰ ἔπαψε ξαφνικά ὅλη ἡ βουή, ὅταν ἡ φωνὴ τοῦ κ. Γουώλτερς ἀλλάξε τότε, σημάδι πὺς κόντευε νὰ τελειώσῃ, καὶ ὁ ἐπίλογος ἀκούσθηκε μέσα σὲ βαθεῖα σιγή, γεμάτη εὐγνωμοσύνη.

Ἡ αἰτία ὅμως ποὺ προκάλεσε ὅλο τὸ θόρυβο καὶ τὰ μωρμουρητὰ ἦταν ἓνα περιστατικὸ ἐξαιρετικὰ σπουδαῖο καὶ σπάνιο — εἶχαν ἔρθει ἐπισκέψεις : ὁ συμβολαιογράφος Θάτσερ συνοδευμένος ἀπὸ δύο κυρίους, ἓνα γέρο καὶ ἀσθενικὸν στὴν ὄψη κι' ἓνα πιδ νέο, μὲ ψαρά μαλλιά κι' ὠραῖο παρουσιαστικὸ. Μπροστά ἐρχόταν μιὰ κυρία, δίχως ἄλλο ἢ γυναίκα τοῦ πιδ νέου ἀπὸ τοὺς ἔξένους, καὶ κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι ἓνα κοριτσάκι. Ὁ Τόμ ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη ἦταν κακόκεφος κι' ἀνήσυχος γιὰ τὸν βέρανι ἢ συνειδήσῃ του. Δὲν τολμοῦσε νὰ κοιτάξῃ στὰ μάτια τὴν Ἄννη Ἀῶρενς κι' εἰ φιλικὲς ματιές ποὺ τοῦ ῥοιχνε ἐκείνη τοῦ ἦταν ἀφόρητες. Ὅταν ὅμως ἀντίκρουσε τὴ μικρὴ νεοφερμένη, ἐγέμισε ἡ ψυχὴ του ἀπὸ ἀγαλλίαση. Ἀρχισε ἀμέσως νὰ κἀνῃ ὅ, τι μποροῦσε καὶ δὲν μποροῦσε γιὰ νὰ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Νὰ τοῦ τραβήξω ταῦτί, θὰ φωνάξῃ ;

προκαλέσει την προσοχή της, να σκουπίζει το δάχτυλό του, να τον τριβεί τα μαλλιά, να κινήσει γκριμάτσες—τέλος έκανε όλες τις τέχνες, που μπορεί να κινήσει ένα άδελφο για να δείξει πως κάτι αξίζει. Την ευδαιμονία που αλτθιανόταν την φαρμάκωνε μόνο μια πικρή σταγόνα: «Η ανάμνηση της προσβολής που του είχε γίνει το περασμένο βράδυ μέσα στον κήπο της, με κι' η ένθυσή της αυτή, όπως τα σημάδια έπάνω στην άμμο, έδωσε γοργά από τα κύματα της ευτυχίας που πλημμύριζαν την ψυχή του.

Στους επισκέπτες δόθηκαν οι τιμητικότερες θέσεις και μόλις πήρε τέλος ο λόγος του κ. Γουώλτερς έγιναν οι συστάσεις στο υπόλοιπο άκροατήριο. Ο μεσόκοπος κύριος άποκαλύφθηκε πως ήταν σπουδαίο και σημαντικό πρόσωπο, δ' ανώτατος δικαστής της έπαιστίας!—ή πού παντοδύναμη εξουσία που είχε παρουσιαστεί ως τότε στα μάτια των παιδιών. Τον θαύμαζαν κι' άπορούσαν από τί ύλικό ήταν άραγε καμωμένος, και από το ένα μέρος ένοιωθαν μεγάλη περιέργεια ν' άκούσουν την σπουδαία και έπίσημη φωνή του, μ' από το άλλο μέρος ένοιωθαν και κάποιο φόβο. Έρχόταν απ' την Κουήνσταουν, δώδεκα

μίλια μακριά—ήταν λοιπόν ένας άνθρωπος πολυταξιδεμένος, που γνώριζε τον κόσμο. Αυτά λοιπόν ήταν τα μάτια που είχαν αντικρύσει το μέγαρο του δικαστηρίου, που καθώς έλεγαν ήταν στεγασμένο με μια στέγη δλόκληρη από άληθινή λαμαρίνα! Ο γεμάτος σεβασμό θαυμασμός που προκαλούσαν όλες αυτές οι σκέψεις φανερώονταν καθαρά από τη νεκρική σιωπή που βασίλευε στην τάξη και από τα έκθαμβα μάτια που ήταν καρφωμένα επάνω του. Αυτός λοιπόν ήταν ο δικαστής Θάτσερ, ο άδελφός του δημόχρου τους. Στη στιγμή σηκώθηκε ο Τζέφ Θάτσερ από τη θέση του για να πάει να τον χαιρετήσει, θέλοντας να δείξει πως είναι συγγενής του και να κινήσει τους άλλους να ζηλέψουν. Το φιθύρισμα που τον περικύκλωσε άντηχησε στ' αυτιά του σαν τη γλυκύτερη μουσική.

—Για κοίταξέ τον, καλέ Τζίμ, άνεβαίνε στ' αλήθεια επάνω! Τζίμ, Τζίμ, για ιδέες! Πάει να του σφίξει το χέρι. Νά, νά! του σφίγγει το χέρι! Ψυχή μου, να ήσουν τώρα στη θέση του Τζέφ, Τζίμ, τί θάλεγες;

Τώρα ο κ. πάστορ άρχισε «να δείχνεται», κάνοντας τον πολυάσχολο δίνοντας διαταγές, τρέχοντας επάνω κάτω, μοιράζοντας πλουσιόπαροχα

επαινούς και μομφές. Ο βιβλιοφύλακας, άρχισε κι' αυτός «να δείχνεται», έτρεχε έδω κι' εκεί φορτωμένος με βιβλία και κάνοντας φοβερή φασαρία, πράγμα που το θεωρούσε άπαραίτητο για πιστοποίηση της δραστηριότητάς του. Οι νεαρές δασκάλες που δίδασκαν στα διάφορα τμήματα άρχισαν κι' αυτές «να δείχνονται». Έσκυβαν χαμογελώντας γλυκά πάνω από τις μαθήτριάς τους που λίγες στιγμές πριν τις είχαν χαστουκίσει, κουνούσαν χαριτωμένα το δαχτυλάκι στους τκραξίες και χάριδευαν τρυφερά τους φρόνιμους. Οι νεαροί δάσκαλοι «δείχνονταν» κι' αυτοί, κάνοντας με σοβαρό ύφος αυστηρές παρατηρήσεις για φανερή απόδειξη της έπιβολής τους και της πειθαρχίας που κρατούσαν. Όλοι οι δάσκαλοι και οι δασκάλες βρήκαν δουλειά στη βιβλιοθήκη, κοντά στην έδρα και μάλιστα υπήρχε φαίνεται τόσο δουλειά που άναγκαζόνταν να κάνουν τον ίδιο δρόμο δυό-τρεις φορές, σαν να ζητούσαν κάτι που δεν μπορούσαν να το βρουν και σαν να τους στενοχωρούσε αυτό υπερβολικά. Με και τα κοριτσάκια «δείχνονταν» κατά πολλούς και διάφορους τρόπους και τ' άγόρια «δείχνονταν» κι' αυτά.

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥ

Βράδυ φεγγαρολουμένο απόψε
Τάστρα λάμπουν στον ουρανό
Σεών άνθων και τών δενδρών τά κλώνια
Πνέει τ' άεράκι σιγανό.

Κάποιο κύμα σπάει στ' άερογιάλι
Παίζοντας στην άμμο σαν τρελλό
Και στης θάλασσας την άπαλή άγκάλη
Πνέει μπάνης και χαϊδεύει το γιολό.

Μιά βαρκούλα με τά κάτασπρα πανιά της
Στά νερά της θάλασσας γλιστρά
Πού σαν μάννα την κρατεί στην άγκα-
λιά της

Τό πανάκι της φιλεί γλυκά - γλυκά.
Όλοτρυγούρα γαλήνη κι' ήτυχία,
Μοναχά τά άστεράκια τουδανού
Λα ιπυρίζουν σαν μυριόχρωμα διαμάν-
τια

Στόν πολύτεχο καθρέφτη του γιολού.
Λευκή Καμέλια [B]

ΕΝΑ ΕΝΘΥΜΙΟ

Comme le flot que le vent chasse
Et qui vient à nos pieds mourir
Ainsi tout passe, tout s'efface
Tout excepté le «Souvenir».

Προχτές αναγκάστηκα να μείνω κλει-
σμένη στο σπίτι από ένα δυνατό κρου-
λόγημα. Και σά λιοντάρι στο κλουβί

του, θάκανα καμιά έκατοστή φορές το γύρο του σπιτιού. Έπειτα ανέφθηκα πως θάταν προτιμότερο να διορθώσω τα συρτάκια μου που ήταν (όπως πάντοτε) μέσ' στην άκαταστασία.

Γιαυτή την ιερή δουλειά έφοδιάστηκα με μεγάλα ξεσκονόπανα και σαν καλή νοικοκυρά άρχισα το συγύρισμα του γραφείου μου.

Χίλια δυό μικροπράγματα περνούν από τα χέρια μου. Ένα σωρό κουτάκια, τεφτεράκια, μπουγιές, σβύστες, διάφορα μισοσπασμένα μολύβια, κάρτες, τετραδία και άρκετοι σχισμένοι φάκελλοι απ' τά τελευταία μου γραμμάτια. Άνοίγοντας όμως το τελευταίο συρτάκι βρήκα το λεύκωμα των ποιημάτων μου που μου γραφάν οι φίλες και συμμαθήτριάς μου σαν ήμουν μικρή.

Τό πήρα στα χέρια μου κι' άρχισα να το ξεφυλλίζω μ' ευλάβεια. Χίλια δυό όνόματα, που πριν από λίγο είχα όλότελα ξεχασμένα περνούν από μπροστά μου. Άρχίζω να διαβάζω μερικά ποιήματα άφιερωμένα όλα μ' άγάπη σε μένα.

Άγαπημένες μικρούλες, έγγονιαστες παιδούλες που ήμασταν τότε ένωμένες όλες μαζί νομίζοντας πως έτσι θα κυλούσε για πάντα η ζωή μας. Κι' όμως τί πλάνη!!! Η κάθε μία μας πήρε κι' ένα ξεχωριστό δρόμο. Άπό τά διάφορα όνόματα που περνούν μπροστά μου θυμούνται τά διάφορα περιστατικά που πέρασα μαζί τους.

Άγαπημένες μικρές μου φίλες, πόσο και πόσο από το σάς πήρατε άλλο δρόμο; πόσο και πόσο φύγατε μακριά! και πόσο ακόμα κοιμάστε τον τελευταίο ύπνο!

Μικρές μου πολυαγαπημένες φίλες, που τώρα θά μουσάσαν όλότελα ξεχασμένες (όπως άλλωστε σάς είμαι κι' εγώ) αν δε μου είχατε άφιερώσει μερικους στίχους στο λεύκωμα τουτο. Κι' όμως μαζί περάσαμε τις πιο χαρούμενες μέρες μας. Όλη η μαθητική ζωή μας κύλισε μαζί.

Κι' όμως όλα ξεχάστηκαν κι' οι λύπες κι' οι χαρές και τά δάκρυα. Όλα ξεχάστηκαν όλα! τά χαρούμενα παιγνίδια μας κι' οι αυστηρές (για τότε τιμωρίες. Όλα σβύσανε στο κύλισμα του χρόνου. Μοναχά η άνάμνηση, η έσπε άπαλή κι' αϊθέρια αυτή άνάμνηση, έμεινε και θά εξακολουθή να μένει άσπλη (έστω και στο βάθος του άκατάστατου συρταριού μου).

Λευλά [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμμά:—Παιδιά, όποιος θά κοιμηθί πιο γρήγορα θά φάη το πρωτό ένο γλυκό.

Η μικρή Τούλα: Έγώ μαμμά κοιμήθηκα κιόλας! δεν μ' άκούς;

Γαλανομάτα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήνα 42 δόδς Ευριπίδου
την 27 'Ιανουαρίου

ΤΑ 60 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Μου έφεραν το πρόγραμμα της γιορτής που θά γίνει στην Αθήνα των Τεχνών και Γραμμάτων, την Κυριακή, 6 Φεβρουαρίου, ώρα 6 μ. μ. Θα μιλήσουν: Τέλλος Άγρας: «Η Διάπλasis. Γ. Σακελλάρης: «Η Διάπλasis ως παιδαγωγός. Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη: «Η Διάπλasis στην οικογένεια. Σ. Μαράντος: Χαιρετισμός. Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος: «Η Διάπλasis στη Νοελληνική Λογοτεχνία. Μαρία Φαλαγγά: ποιήματα.—Η είσοδος με προσκλήσεις που παρέχονται δωρεάν από την Αθήνα Γραμμάτων και Τεχνών (πρώην Ατελιέ) δόδς Καραγιώργη της Σερβίας, 3, παρά την πλατεία του Συντάγματος.

Στόν Πειραιά, το «Παιδικόν Θέατρον» της «Φιλικής Έταιρείας», υπό την διεύθυνση τδ Γ. Μ. Νικολοπούλου ετοιμάζει το τρίπρακτο σκηνικό παραμύθι της κ. Μαρτίτας Έπιτανησίας «Η Έλένη με τους κύκλους». Η πρώτη παράσταση θά γίνει στο Δημοτικό Θέατρο, την Κυριακή, 6 Φεβρουαρίου, ώρα 2,30 μ. μ. Οι Πειραιώτες φίλοι μου να πάνε θά διασκεδάσουν πολύ.

ΤΟ έρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο του Φεβρουαρίου, θά είναι δωδεκάσέλιδο μ' έκτακτη ύλη και πολλές εικόνες. Έλπίζω το έσπαθώμα να πάει καλά ως το τέλος, ώστε όλα τά πρωτομηνιατικά φυλλάδια του χρόνου να είναι δωδεκάσέλιδα, όπως και του 1937.

Στό σημερινό, βλέπετε κι' ένα Μύθο του 19' αιώνα, γραμμένο από τον Γεώργιο Αϊτωλό. Για τους νέους συνδρομητές, σημειώνω πως από πέρου άρχισα να δημοσιεύω κάπου-κάπου και τέτοια παλιά ποιήματα—με το γενικό τίτλο «Νοελληνική Ανθολογία»—για να βλέπουν τά παιδιά τη μορφή που είχε η ποιητική μας γλώσσα έκτενον τον καιρό και να παρακολουθούν την εξέλιξή της μέσα στους αιώνες. Γι' αυτό μόνο τό σκοπό δημοσιεύονται τά ποιήματα αυτά, κι' όχι βέβαια για να ξαναγυρίσουν μεσαιωνικοί τύποι σαν το «παράναξ» και το «περιγέδοι».

Κι' ένα σπουδαίο τυπογραφικό λάθος στην προηγούμενη Έπιστολή του Φαίδωvos, που είναι άναγκη να διορθωθεί. Έκει που είδατε να λέγ—και θάπορήσατε βέβαια—πως το πρωτό της Μεγάλης Παρασκευής γίνεται η άκολουθία... του Έπιταφίου, πρέπει να διαβάσετε: «το πρωτό γίνεται η άκολουθία των Ώρων, κατόπι ο Μσπερινός (άποκαθήλσις) και το βράδυ η άκολουθία του Έπιταφίου». Ο τυπογράφος, βλέπετε, πήδησε από το ένα «άκολουθία» στο άλλ' ο, λάθος που γίνεται συχνά όταν σε μία περίοδο υπάρχει δυό-τρεις φορές η ίδια λέξη.

Στους φίλους του Κινηματογράφου—και ποιάς δεν είναι!—θά συστήσω ένα διαφωτιστικό βιβλιαράκι. Έπιγράφεται «Ο ήχητικός Κινηματογράφος», και το έγραψε η δ. Μαρία Γ. Μαρτίτου (δ. Φ., έπιμελήτρια του έργαστηρίου Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) για να μάθουν οι πολλοί πως παίρνονται, πως κατασκευάζονται οι ταινίες που αποδίδουν συγχρόνως με τις εικόνες και τους ήχους

(δμιλία, μουσική, τραγούδι κτλ.). Το βιβλιαράκι, που έχει και πολλές βοηθητικές εικόνες, πωλείται και στα βιβλιοπωλεία των Αθηνών δρ. 20. Νά το διαβάσετε, για να μην έχη πιά για σάς κανένα «μυστήριο» η μεγάλη και θαυμαστή έφεύρεση του αιώμας.

Σας θυαίω και πάλι το «Θέατρο για μεγάλα παιδιά» της κυρίας Άλλας Καρανικόλα (Διλάντας). Πολλές ενοϊκές κριτικές γράφτηκαν από τότε που βγήκε, κι' άξιζει πραγματικά να υπάρχει σε κάθε οικογενειακή βιβλιοθήκη, όχι μόνο για να διαβάσεται εύχάριστα απ' όλους, αλλά και για να χρησιμοποιηθεί σε σχολικές και σπιτικές γιορτές, όταν πρέπει να παιχθί από παιδιά και κανένα δραματάκι η κωμωδία.

Με πολλή ευχαρίστηση, Δοξασμένο Άκρωτήρι, διάβασα το πρώτο σου γράμμα του 1938 με τις κρίσεις σου για τά περιεχόμενα του πρωτοχρονιάτικου φύλλου. Σ' ευχαριστώ για «τά πολλά που λές για μένα και που πάλι είναι λίγα». Οι άρχαιοι Ρωμαίοι δεν έφτασαν βέβαια τους Έλληνες που «μιμήθηκαν», έκαμαν όμως κι' αυτοί ένα πολιτικό δικό τους κι' έδωσαν πολλούς άνδρες—στρατιγούς, πολιτικούς, ποιητές, ιστορικούς, φιλόσοφους κτλ. Ο Βιργίλιος, μπορεί να μην είναι Όμηρος, είναι όμως κι' αυτός ένας θαυμάσιος ποιητής. Δεν μπορούμε λοιπόν να λέμε πως οι Ρωμαίοι άντέγραψαν τους Έλληνες «χοντροειδώς». Αυτό μπορούμε να το λέμε μόνο για τους αντιγραφείς και τους μιμητές που σού ένέπνευσαν την παρομοίωση...

Κ. Σ., μικρή μου φίλη που με διαδάσεις από δυό χρόνια και θέλεις τώρα να μπής και στην κίνηση, σε δέχομαι με χαρά. Για να πάγης ψευδώνυμο, πρέπει να μου στείλεις δυό-τρία της άρεσκείας σου, να σου διαλέξω, και μαζί 10 δραχμές για δικαίωμα. Πάρε κι' ένα Όδηγό του Συνδρομητού, να ιδής πως στέλνονται οι λύσεις κι' όλους τους άλλους όρους της συμμετοχής. Νά διαδάσεις όμως και το συμπλήρωμα του Όδηγού στο 1ο φυλλάδιο, καθώς και την προκήρυξη, στο ίδιο, του τρέχοντος Διαγωνισμού Λύσεων.

Είδα, Μιράντα, τί ώρα πού πέρασε τις γιορτές, αύξημένες φέτος και με τους ήχους του Διαδύχου. Τι όωρα, τί δέντρα, τί χορούς και—το καλύτερο—το νόμισμα της πήτας που σου έπεσε. Και του χρόνου, παιδί μου, με θύει και με χαρά, να μου τά γράψεις πάλι, να χαρώ κι' εγώ. Τά ίδια και στη Μαυρέτα, που με πολλή ευχαρίστηση διάβασα το γραμματάκι της. Είναι αλήθεια, Νέο Άγριοκόριτσο, πως λιγώτερο εύκαιρεί κανείς τις γιορτές με τις τόσες «φασαρίες» τους, παρά τις καθημερινές που δεν έχει παρά μόνο τά μαθημάτα του. Όσοσο με χαρά έλαβα γράμμα σου ύστερ' από τόσον καιρό. Το νέο σου ψευδώνυμο το έκαμα όπως το είδες στην έγκριση, γιατί όπως το ήθελες, τό έχει άλλη. Έλπίζω τώρα να μου γράψεις πιο συχνά.

Ναι, Χάση Καφαντίζη, αυτό είναι το πρώτο σου γράμμα ύστερ' από χρόνια, και φαντάζεσαι με τί χαρά τό έλαβα. Μόνο τό ψευδώνυμο που ζητείς δεν είν' έλεύθερο και πρέπει να στείλεις άλλο. Μάφησης όταν ένόμισες πως μεγάλωσε και με ξαναπαίρνεις τώρα που μεγάλωσε πραγματικά και μπορείς να με καταλαβαίνεις. Γράψε μου λοιπόν συχνά για να αναπληρώσης το χαμένο καιρό. Για τό κομμάτι έκτενον του Στεφάνου της Δόξης μου έγραψε κι' άλλος κι' άπάντησα στο 7ο φυλλάδιο.

Πάλι μου Φαέδρα, που νοσταλγείς,

καθηγήτρια τώρα, τά διαπλαστικά σου χρόνια, σ' ευχαριστώ πολύ για τό καλό σου γράμμα και τό έσπαθώμα. Στο νέο μου φίλο Άδωνι Σούρλα έστειλα όλα τά φυλλάδια. Και τον παρακαλώ, έπειδή έσύ δεν λαβαίνεις πιά, να σου διαβάσει αυτή την άπάντησή μου, όταν θά σου γράψω για να σ' ευχαριστήσω για τό πρωτοχρονιάτικο δώρο σου.

Α, είμαι πολύ ευχαριστημένη από τό έσπαθώμα σου, Αίγαίοπελαγίτη: που έγγραφείς μαζί τρεις συνδρομητές, που δεν είναι βέβαια λίγο. Για φαντάσου αν έσπαθώναν έτσι όλοι!... Στους νέους μου φίλους έστειλα τά φυλλάδια και περιμένω να μου γράψουν κι' οι ίδιοι.

Σ' άλλους δεν έχω σήμερα τόπο να παντήσω. Στο έρχόμενο,

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορρίπτονται: «Χριστουγεννιάτικο» του Βλάση Άειθαλή. Βεβαιωμένο, τεχνητό. Έκφρασεις κοινές κι' συνειδημένες. Έχει κάποια συγκίνηση, αλλά δεν την δείχνει όπως πρέπει, η μάλλον δείχνει πως θέλει να την πάρη στ' άσπια.—«Η έορτή της σημαίας μας». Γλώσσα υπερβολικά σχολαστική. Κι' αυτό παράκατο.

«Ο,τι παθαίνει δεν ξαναζή» και «Μάννα» της Ευτυχίας. Το πρώτο πολύ έκδηλωτικό. Δεν ταιριάζει για την Σ.Σ.Σ. Το δεύτερο άντικανονικό: «Ας τό ξαναστείλεις η Ευτυχία με έντελως άλλαγμένη, κι' ως προς τό θέμα, την τελευταία στροφή που χαλάει όλο τό ποίημα.—«Άκόμη λίγη ταμπελιά» της Σόνιας. Καθυστερημένο, χωρίς μεγάλο ενδιαφέρον.—«Έφυγε» του Υδαίοπουλου. Πολύ κοινό και τό θέμα και τό γράψιμο.—«Ο Ριχός» της Μπέττυ. Πολύ σύντομο και πρόχειρα γραμμένο. Ήθελε περισσότερη ανάπτυξη.

«Μιά ήσυχη νυχτιά» της Γλαυκοπίδος Άθήνης. Κοινότατο και στο θέμα και στη διατύπωση.—Τρία κομμάτια της Εύάννας. Σταλμένα άντικανονικά. Άς διαβάσει η Εύάννα τις οδηγίες του πρώτου φύλλου. Το πρώτο «Ένα γράμμα» πολύ κοινό και τό θέμα του κάθε άλλο παρά για γράμμα. Το δεύτερο: «Ταξίδι με τον Μορφέα» έχει πολλές αδυναμίες αλλά και μεγάλη πρωτοτυπία. Μόνο που μού φαίνεται πως κάπου έχω διαδάσει κάτι σχετικό, αλλά δεν είμαι βέβαια. Το τρίτο «Νόνα Μαρτίτα» ήθελε διαφορετική ανάπτυξη και λιγώτερα έπιθέματα. Γενικά και τά τρία είναι κομμάτια που δίνουν άρεστές ελπίδες, αλλά χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά, έπιμονή και ύπομονη, χωρίς άποθάρρυνση για τις άτυχίες. Γεννιέται κανείς συγγραφέας, αλλά και γίνεται με μελέτη και εργασία.—«Ο μικρός βιοπαλαιστής» του Συριανού. Έχουμε δημοσιύσει δυό-τρεις τέτοιους «μικρούς» πιο πετυχημένους.—«Αύρες-χαρές» της Α. Β. Γ. Πολύ φιλοσοφικό και βαθύ. Έξαιρετικά μακροπερίοδο. Κάνετε σύντομες φράσεις.—«Ευτυχία» της Β. Π. Πολύ άπιδανο, πολύ φανταστικό. Ματαύ παραμυθιοδ και διηγήματος, χωρίς να έχη ούτε τό ένός ούτε τό άλλου τά προσόντα.—«Περσφάνεια» του Β. Γ. Δ. Υστερεί πολύ, ιδίως στη δεύτερη και τρίτη στροφή. Το συμπέρασμα αντιπαθητικότατο και πολύ χαιρατικό.—«Ζωντανό πανηγύρι» της Σανθής Έλληνοπούλας. Πολύ καθυστερημένο. Γράψιμο στεγνό και ψυχρό, χωρίς συγκίνηση.—«Της θάλασσας» της Α. Κ. Το θέμα συνειδημένο, δουλεμένο με κάποια πρωτοτυπία, όχι όμως άρκετά ικανοποιητικό σά σύνολο.—Θά εξακολουθήσω,

